

Projekt
NR 63/2020

Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Lubinie
z dnia

w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713; poz. 1378), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277; z 2020 r. poz. 1492) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) **uchwala się co następuje :**

§ 1

Przyjmuje się „Gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Lubina na rok 2021” w brzmieniu jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lubina.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Naczelnik Wydziału
Andrzej Pudelko

Uzasadnienie do uchwały w sprawie gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Lubina na rok 2021.

Do zadań własnych gminy należy m. in. prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), jak również przeciwdziałanie narkomanii (art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

Opracowany i przedłożony - gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Lubina na rok 2021 stanowi podstawę do realizacji tych zadań gminy i zawiera szczegółową diagnozę problemów, cele i zadania programu oraz zamierzone korzyści płynące z ich realizacji.

*Vaczełnik Wydziału
nadrzej Pudełko*

Załącznik
do Uchwały Nr/20
Rady Miejskiej w Lubinie
z dnia

Gminny Program
Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla miasta Lubina
na rok 2021

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
I. Diagnoza problemu uzależnień – wybrane elementy	4
II. Cele Programu	8
III. Zadania służące realizacji celów Programu	9
IV. Zakładane korzyści i efekty Programu	13
V. Wskaźniki	14
VI. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu	16
VII. Adresaci Programu	16
VIII. Finansowanie Programu	16
IX. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	17
X. Monitoring i ewaluacja	17

Wstęp

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych. W jej wstępie wskazano, że życie obywateli w trzeźwości stanowi niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra narodu. Podobnie, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, wyznacza obowiązki gminy w tym zakresie.

Zadania wynikające z ww. ustaw, dla miasta Lubina realizowane są w oparciu o Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem. Dokument ten określa lokalną politykę w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji indywidualnych i społecznych szkód wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W związku z pandemią koronawirusa i związaną z tym koniecznością zachowania dystansu społecznego oraz stosowania innych obostrzeń, organizacja pracy instytucji i placówek, w tym miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, może ulegać okresowym zmianom. Niniejszy Program, pomimo stanu epidemii, zapewnia mieszkańcom Lubina realizację pomocy i wsparcia.

Cele Programu będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami. Podstawę niniejszego dokumentu stanowią następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 4) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020,
- 6) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubina na lata 2014 – 2020, i jej kontynuacja wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.

I. Diagnoza problemu uzależnień – wybrane elementy

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących szkodliwie – na ok. 2,5 mln¹.

Alkohol jest najbardziej szkodliwym środkiem psychoaktywnym spośród wszystkich dostępnych narkotyków. Potwierdzają to zarówno badania polskie, jak i europejskie. To, że alkohol jest legalnym, kulturowo akceptowanym narkotykiem, usypia czujność osób pijących i ich bliskich, którzy często bagatelizują ryzyko zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu. Coraz większa dostępność ekonomiczna napojów alkoholowych w naszym kraju wpływa na wzrost wykroczeń i przestępstw popełnianych pod jego wpływem. Do najczęstszych zaliczamy nielegalny import, produkcję, reklamę i sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym. Poważnym problemem jest nietrzeźwość kierowców i powodowane przez nich wypadki drogowe, często ze skutkiem śmiertelnym. Zjawisko to jest tym bardziej niebezpieczne, ponieważ obok alkoholu w ruchu drogowym dominuje marihuana, druga najczęściej występująca substancja psychoaktywna. Jej popularność jest największa wśród młodych kierowców. Z danych Komendy Powiatowej Policji w Lubinie wynika, że w 2019 r. zatrzymano na terenie miasta i gminy Lubin 107 kierujących w stanie nietrzeźwości oraz 62 kierowców pod wpływem środków odurzających działających podobnie do alkoholu (łącznie 169), a także 29 osób w stanie po użyciu alkoholu.

Kolejny obszar szkód będący efektem nadużywania alkoholu to przestępstwa z obszaru przemocy domowej. Przeprowadzone w 2014 roku, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% - przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej)². Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy³. Dorosłe osoby doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37,2% - ofiar przemocy fizycznej, 28% - ofiar przemocy psychicznej, 19,3% - ekonomicznej,

¹ Mosakiewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B. (red.). Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań pn. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej-EZOP Polska. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012

² www.mpips.gov.pl/przeciwdzialanie-przemocy-w-rodzinie-nowa/ogolne/diagnoza-zjawiska-przemocy-w-rodzinie-w-polsce/

³ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 r., PARPA, Warszawa 2015

37,5% - przemocy seksualnej)⁴. W 2019 r. policjanci podjęli ponad 74 tys. interwencji (z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”) w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie. Prawie 57% osób stosujących przemoc w rodzinie w czasie interwencji było pod wpływem alkoholu⁵.

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu i chorobą alkoholową ma nie tylko ten, kto pije, ale również osoby pozostające w bliskich, emocjonalnych relacjach z alkoholikiem. Swym zasięgiem obejmują cały system rodzinny w tym osoby, które nie spożywają napojów alkoholowych. Szczególnie destrukcyjnie wpływają na dzieci. Na podstawie badań naukowych określono, że w Polsce 943 tys. dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 lat ma rodziców z problemami wynikającymi z picia (ok. 13% tej grupy wiekowej)⁶. Człowiek pijący ryzykownie, szkodliwie lub uzależniony od alkoholu dostarcza swoim bliskim szkód emocjonalnych, zdrowotnych i finansowych co sprawia, że wszyscy borykają się z szeroko rozumianym „problemem alkoholowym w rodzinie”. Nieleczony alkoholizm wzmacnia rozwój syndromu współuzależnienia oraz syndromu DDA (Dorośle Dzieci Alkoholika), a tym samym staje się problemem pokoleniowym i społecznym.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie wynika, że w 2019 r. Komisja prowadziła postępowania wobec 273 osób, w tym 100 postępowań zostało wszczętych jako nowe. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił świadczeń z powodu alkoholizmu lub narkomanii 158 rodzinom, natomiast z powodu przemocy w rodzinie – 35 rodzinom. W 403 rodzinach prowadzono procedurę Niebieskie Karty. W zajęciach grup edukacyjno-terapeutycznych dla osób uzależnionych, prowadzonych w tut. Ośrodku uczestniczyło w ciągu całego roku 76 osób, 33 – w grupie dla osób współuzależnionych oraz 7 – w grupie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Niepokojący jest fakt, że dzieci i młodzież mają częste i systematyczne kontakty z alkoholem. Wpisany jest on coraz mocniej w świadomość młodych ludzi, jest ogólnie dostępny, bardzo popularny i często jest wstępem do nadużywania innych narkotyków. Jak wynika z ogólnopolskiego raportu sporządzonego w 2015 r. na podstawie badań ankietowych, 78,80% uczniów w wieku 15-16 lat ocenia nabycie piwa jako łatwe lub bardzo łatwe, wśród 17 – latków, odsetek ten wzrasta do ponad 94%⁷. Łatwość zakupu alkoholu

⁴ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 r., PARPA, Warszawa 2018, badania ankietowe na zlecenie MRPPS (PSDB, 2014)

⁵ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 r., PARPA, Warszawa 2019

⁶ Sierosławski J., Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2015 r. w szkołach (ESPAD), Warszawa 2015 r.

⁷ Sierosławski J., Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2015 r. w szkołach (ESPAD), Warszawa 2015 r.

przez nieletnich potwierdzają również dane lokalne, uzyskane po wdrożeniu projektu profilaktycznego "Zakup kontrolowany" na terenie miasta Lubina. W 2020 r., w 62% sklepów objętych przedsięwzięciem, sprzedano alkohol osobie wyglądającej na nieletnią. Działanie, połączone ze szkoleniem sprzedawców napojów alkoholowych, prowadzone jest cyklicznie od 2014 r. Jak pokazują wyniki ogólnopolskich badań zrealizowanych w 2018 r. przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, w grupie dzieci 11–15 letnich, inicjację alkoholową miała za sobą co trzecia badana osoba (34,6%). W grupie 11-latków odsetek tych, którzy byli już po inicjacji wynosił 11,4%, w grupie 13-latków – 28%, a w grupie 15-latków – ponad 63%. Do upicia przyznało się 12,5% 15-letnich chłopców i 13,2% 15-letnich dziewcząt⁸. Z informacji Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii wynika, że przeprowadzone w ostatnich latach badania w Polsce odnotowują wzrost konsumpcji marihuany i haszyszu (przetworów konopi indyjskich), zarówno wśród młodzieży, jak i w populacji generalnej. Prowadzony przez Krajowe Biuro monitoring liczby osób zgłaszających się do leczenia z powodu uzależnienia od narkotyków potwierdza, że większość z nich prezentuje problemowe zażywanie marihuany. Dotyczy ono przede wszystkim ludzi młodych pomiędzy 15 a 34 rokiem życia, przy czym najwyższy wskaźnik używania jest zgłaszany w grupie wiekowej 15 – 24 lata. Kwestią niepokojącą jest również fakt zażywania nowych substancji psychoaktywnych (zwanym popularnie „dopalaczami”). W 2015 r. odnotowano ponad 7 200 interwencji medycznych z powodu zatruc „dopalaczami”⁹.

Badania prowadzone w lubińskich szkołach w ramach Ogólnopolskiej Diagnozy Społecznej Uczniów 2018 potwierdziły, że znaczny odsetek dzieci i młodzieży w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem miał kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Wśród uczniów klas piątych i szóstych do zapalenia papierosa przyznało się 7,65% dzieci i taki sam odsetek do wypicia piwa, natomiast szampana – 14,75%. W grupie uczniów z siódmych i ósmych klas, do palenia papierosów przyznało się 22,33% dzieci, w tym 4,85% deklaruje codzienne palenie, do wypicia piwa – 24,27%, szampana – 31,07%, wina 18,45% i drinka 16,50%. Dopalaczy próbowało 2,91% uczniów, zaś na palenie marihuany wskazało 4,85% dzieci (VII i VIII klasa)¹⁰.

⁸ <http://www.imid.med.pl/pl/do-pobrania>

⁹ Malczewski A., Kidawa M. Dopalacze – kompendium wiedzy dla rodziców. Remedium Wydawnictwo Edukacyjne

¹⁰ Dyczewski B.A., Społeczna Diagnoza Uczniów 2018. Lustroraport lokalny, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Lubin 2019

Szkody związane z nadużywaniem alkoholu

1. Szkody występujące u osób uzależnionych:
 - uszkodzenie zdrowia fizycznego i psychicznego związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu i innych narkotyków,
 - uszkodzenie rozwoju psychofizycznego i kariery edukacyjnej dzieci i młodzieży,
 - samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu i innych narkotyków.
2. Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym:
 - problemy dorosłych osób żyjących z alkoholikami,
 - problemy dzieci wychowywanych w domach, w których występuje problem alkoholowy, narkotykowy czy przemoc domowa,
 - problemy Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA).
3. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy:
 - absencja i wypadki,
 - obniżenie jakości i wydajności pracy,
 - wzrost bezrobocia w związku z problematyką uzależnień.
4. Naruszenia prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe:
 - przestępczość osób nietrzeźwych, w tym prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwym,
 - alkoholowe zaburzenia zachowania w miejscach publicznych.

Z danych Urzędu Miejskiego w Lubinie wynika, że w 2019 r. w naszym mieście wydatkowano na napoje alkoholowe 86 871 123,52 zł, zaś szacunkowa średnia ilość czystego alkoholu etylowego spożytego w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi ok. 7,23 litra. W skali kraju natomiast spożycie czystego alkoholu na jednego obywatela wynosiło 9,78 litra (widoczny jest rokroczny wzrost, począwszy od 2014r.). Dane PARPA pokazują, że w 2019 r. udział napojów wysokoprocentowych w strukturze spożycia alkoholu w kraju wynosił 34,6%; piwo stanowiło 57,9% ogólnego spożycia; a wino i miody pitne 7,5%¹¹.

Reasumując, prowadzenie szerokich i skutecznych działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych w Lubinie jest konieczne. Większość szkód związanych z występowaniem problemów uzależnień to straty pokoleniowe i długofalowe, obejmujące obszary psychologiczne, zdrowotne, rodzinne i społeczne.

Biorąc pod uwagę zarówno rozmiar szkód będących efektem nadużywania napojów alkoholowych, jak i ilość spożywanego alkoholu, ważne jest systematyczne szkolenie kadry

¹¹ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, www.parpa.pl

psychologicznej, socjoterapeutycznej, pedagogicznej i terapeutycznej dla jak najlepszej jakości prowadzonych działań specjalistycznych w naszym mieście. Aby Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubinie był rzetelnie i skutecznie realizowany, a także by przynosił spodziewane efekty, należy wspierać instytucje realizujące zadania wynikające z Programu poprzez dofinansowywanie ich profilaktycznej działalności, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

Działaniami profilaktycznymi należy objąć jak największą liczbę mieszkańców miasta we wszystkich grupach wiekowych. Jednak szczególny nacisk trzeba położyć na prowadzenie szerokich oddziaływań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ze względu na korzyści płynące z modelowania wzorców życiowych wolnych od używek, nie wolno w działaniach profilaktycznych pominąć dzieci w wieku przedszkolnym.

Zasoby gminy

Na terenie Gminy Miejskiej Lubin rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się następujące podmioty:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Sekcja Profilaktyki Uzależnień,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed”,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego CDT „Medicus”,
- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży sp. z o.o.,
- Stowarzyszenia Abstynenckie: Klub Abstynenta „Arka”, Klub Abstynentów i ich Rodzin „Ariadna”, Klub Abstynenta „Płomień”,
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna św. Joanny Beretty Molli,
- Centrum Formacji Rodziny przy Parafii pw. św. Jana Bosko.

II. Cele Programu

Cel główny:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (w tym napojów alkoholowych), uzależnieniami i przemocą w rodzinie – zgodnie z koncepcją Narodowego Programu Zdrowia.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych i zażywania narkotyków przez młodzież.
2. Poszerzanie wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa nt. problemu uzależnień, picia szkodliwego, współuzależnienia, DDA i przemocy w rodzinie.
3. Wsparcie rodzin, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu i innych narkotyków.
4. Pomoc i wsparcie dla rodzin z kręgu przemocy.
5. Współpraca interdyscyplinarna na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.
6. Wsparcie placówek realizujących działania terapeutyczne oraz profilaktyczno – informacyjne w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.

III. Zadania służące realizacji celów Programu:

– zgodnie z koncepcją Narodowego Programu Zdrowia

Cel: Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych i zażywania narkotyków przez młodzież.

1. Promowanie zdrowego i wolnego od używek stylu życia – działania informacyjne i edukacyjne, w tym kampanie społeczne, kierowane do różnych grup docelowych (głównie do dzieci i młodzieży), w szczególności poprzez:
 - 1) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w placówkach oświatowych i/lub dostarczanie pedagogom szkolnym materiałów do prowadzenia takich zajęć,
 - 2) zakup i dystrybucja do placówek oświatowych materiałów profilaktycznych np. z ogólnopolskich kampanii społecznych,
 - 3) organizowanie spotkań promujących wolny od substancji psychoaktywnych styl życia (możliwe formy: stoisko profilaktyczne, spektakl, zajęcia profilaktyczno–sportowe, itp.),
 - 4) realizowanie działań edukacyjnych, informacyjnych oraz profilaktycznych (dopuszcza się formę pracy zdalnej w przypadku trwającego stanu epidemii),
 - 5) prowadzenie kampanii publicznych promujących zdrowy styl życia z wykorzystaniem lokalnych mediów,
 - 6) funkcjonowanie Telefonu Zaufania,
 - 7) finansowanie i superwizję Szkolnych Grup Profilaktycznych, w sytuacji ustania epidemii.

2. Upowszechnianie i/lub wdrażanie programów profilaktyki adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (dopuszcza się możliwość programów autorskich).
3. Działania kierowane do rodziców w zakresie rozwoju kompetencji wychowawczych oraz umiejętności kształtowania postaw prozdrowotnych u dzieci i młodzieży. Promowanie wartości rodziny.
4. Działania edukacyjne dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu oraz zażywania narkotyków przez dzieci i młodzież (m.in. konsultacje indywidualne, dystrybucja materiałów, publikacje internetowe).
5. Udzielanie specjalistycznej pomocy rodzicom, których dzieci upijają się (poradnictwo indywidualne, wsparcie psychologiczne).
6. Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna adresowana do dzieci i młodzieży przeżywających trudności emocjonalne, poznawcze oraz wolicjonalne związane z nadużywaniem alkoholu i innymi uzależnieniami oraz ze skutkami nadużywania alkoholu w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel: Poszerzanie wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa nt. problemu uzależnień, picia szkodliwego, współuzależnienia, DDA i przemocy w rodzinie.

1. Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych, placówek leczenia dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, pijących szkodliwie, dot. zjawiska przemocy w rodzinie oraz zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych, w szczególności poprzez:
 - 1) konsultacje indywidualne,
 - 2) informacje zamieszczane w gablotach i na stronie internetowej MOPS,
 - 3) spotkania edukacyjne lub warsztatowe dla młodzieży dotyczące np. zjawiska przemocy w rodzinie z problemem uzależnień, trzeźwości na drodze, itp.,
 - 4) prowadzenie innych działań edukacyjnych i informacyjnych (dopuszcza się formę pracy zdalnej w przypadku trwającego stanu epidemii),
 - 5) dystrybucja materiałów dot. profilaktyki uzależnień i przemocy m.in. wśród mieszkańców oraz wśród profesjonalistów zajmujących się tymi problemami.

Cel: Wsparcie rodzin, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu i innych narkotyków.

1. Pomoc dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu, używających innych środków odurzających oraz ich rodzin poprzez:
 - 1) konsultowanie i kierowanie osób uzależnionych do specjalistycznych placówek

- lecznictwa odwykowego o charakterze stacjonarnym lub ambulatoryjnym,
- 2) zajęcia grupowe dla osób uzależnionych,
 - 3) zajęcia grupowe dla osób współuzależnionych,
 - 4) prowadzenie konsultacji indywidualnych, małżeńskich i rodzinnych z elementami terapii dla członków rodzin z problemem alkoholowym i uzależnieniami od innych środków psychoaktywnych, wsparcie DDA,
 - 5) prowadzenie psychologicznej terapii rodzinnej w celu odbudowy więzi między jej członkami,
 - 6) realizacja indywidualnych i grupowych sesji psychoterapeutycznych w celu poprawy efektów leczenia osób uzależnionych,
 - 7) pomoc prawna,
 - 8) wspieranie środowisk abstynenckich – stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych (wsparcie merytoryczne, w miarę możliwości finansowych – pomoc w zatrudnianiu terapeutów, organizacji obozów terapeutycznych, wspólne przedsięwzięcia, itp.),
 - 9) pomoc dla osób z kręgu przemocy w rodzinie (m.in. konsultacje indywidualne i/lub zajęcia grupowe, pomoc psychologiczna i prawna, współpraca z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym),
 - 10) działania edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - 11) przeciwdziałanie nietrzeźwości na drodze (np. poprzez akcje informacyjne),
 - 12) edukacja na temat Spektrum Alkoholowych Uszkodzeń Płodu – FASD (m.in. dystrybucja ulotek, informacje na stronie internetowej),
 - 13) wsparcie rodzin, których członkowie trafiają do Izb Wytrzeźwień lub jednostek Policji celem wytrzeźwienia,
 - 14) udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym; pomoc w integracji ze środowiskiem lokalnym tych rodzin, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
 - 15) finansowanie i wspieranie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym szkolenie członków Komisji wraz z kosztami delegacji,
 - 16) organizowanie i finansowanie miejsca pracy pracownikom Sekcji Profilaktyki Uzależnień – realizującym Gminny Program, w tym m.in. koszt użytkowania pomieszczeń, doposażenie w niezbędny sprzęt i artykuły biurowe, a także literaturę fachową,

- 17) zapewnienie całodobowego schronienia osobom tego pozbawionym, pozostającym w sytuacji kryzysowej.
2. Realizacja programu prac społecznie użytecznych, umożliwiająca udział w aktywizacji społecznej i zawodowej m.in. osobom uzależnionym (w tym od środków odurzających), współuzależnionym, pijącym szkodliwie, z kręgu przemocy w rodzinie.
3. Pomoc dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym m.in. poprzez działalność Punktu konsultacyjno-informacyjnego, Telefonu Zaufania oraz inne zajęcia profilaktyczne i rozwijające w placówkach oświatowych i Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży sp. z o.o.

Cel: Pomoc i wsparcie dla rodzin z kręgu przemocy.

1. Upowszechnianie informacji dot. zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym (m.in. poprzez ulotki, plakaty, profilaktyczne wydawnictwa).
2. Specjalistyczna pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (konsultacje indywidualne i/lub spotkania grupowe, wsparcie psychologiczne i prawne).
3. Działania edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie (posiedzenia grup roboczych, możliwość skorzystania z konsultacji indywidualnych, poradnictwa psychologicznego).
4. Działania kierowane do rodziców w zakresie rozwoju kompetencji wychowawczych i społecznych.
5. Działania edukacyjne i informacyjne prowadzone w ramach kampanii społecznych i publicznych wzmacniające skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec przemocy.
6. Prowadzenie Punktu konsultacyjno-informacyjnego dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą, w tym z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Funkcjonowanie Telefonu Zaufania.

Cel: Współpraca interdyscyplinarna na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

1. Doskonalenie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze problematyki uzależnień i przemocy, ochrony zdrowia i/lub osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (np. przedstawicieli pomocy społecznej, Policji, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu, itp.) – organizowanie i/lub finansowanie szkoleń, narad bądź spotkań wraz z kosztami delegacji.

2. Prowadzenie superwizji zespołu terapeutycznego.
3. Współpraca z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel: Wsparcie placówek realizujących działania terapeutyczne oraz profilaktyczno – informacyjne w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.

1. Dostosowanie miejsc pomocy do profilaktycznej, informacyjnej i terapeutycznej pracy zdalnej redukującej ryzyko sięgania po alkohol w związku z izolacją i/lub kwarantanną w rodzinie (w przypadku nadal trwającej pandemii).
2. Zapewnienie środków ochrony osobistej osobom, które w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizują zadania w formie bezpośrednich kontaktów z klientami i pacjentami, w celu bezpiecznego funkcjonowania (w przypadku nadal trwającej pandemii).

IV. Zakładane korzyści i efekty Programu

Założeniem Programu jest to, że jego realizacja przyniesie korzyści w sferze ekonomicznej, zdrowotnej i rodzinnej oraz poprawi w sposób znaczący jakość i bezpieczeństwo życia społeczeństwa. Wzrost świadomości i wiedzy na temat działania a także skutków zażywania alkoholu i innych narkotyków oraz podjęcie kroków w kierunku terapii uzależnień, ma szansę przyczynić się do zmniejszenia wydatków na pomoc społeczną, opiekę zdrowotną, obniżyć ryzyko wypadków, zachorowań i śmiertelność. Tym samym może wpłynąć na poprawę efektywności i lepszej wydajności pracowników, zmniejszyć wydatkowanie środków finansowych oraz szkody wywołane na skutek przestępstw popełnianych pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Nieocenioną korzyścią będzie zmniejszenie rozmiaru zjawiska przemocy domowej, a tym samym zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego.

Zamierzone efekty

1. Zwiększenie świadomości, wrażliwości społecznej i wiedzy na temat problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy wśród mieszkańców Lubina.
2. Wzrost świadomości wśród młodzieży nt. szkodliwości napojów alkoholowych i innych narkotyków oraz zdrowego stylu życia.
3. Zmniejszenie zagrożenia sięgania po substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży.
4. Zwiększenie samoświadomości wśród osób uzależnionych oraz poprawa jakości ich

- życia.
5. Zmniejszenie rozmiaru dysfunkcji rodzinnych spowodowanych problemami uzależnień.
 6. Promowanie postaw społecznych istotnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych w rodzinie.
 7. Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.
 8. Wzrost kompetencji osób pracujących w obrębie problemu uzależnień i przemocy.

V. Wskaźniki

Lp.	Efekty	Wskaźniki
1.	Zwiększenie świadomości, wrażliwości społecznej i wiedzy na temat problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy wśród mieszkańców Lubina.	<ul style="list-style-type: none"> – zakup co najmniej jednego pakietu ulotek profilaktycznych, celem dystrybucji, – publikacja co najmniej 2 informacji na stronie internetowej MOPS, – umieszczanie informacji dot. rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w gablocie MOPS, – przeprowadzenie co najmniej 1 kampanii społecznej i publicznej z wykorzystaniem mediów lokalnych,
2.	Wzrost świadomości wśród młodzieży nt. szkodliwości napojów alkoholowych i innych narkotyków oraz zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> – przekazanie materiałów edukacyjnych do co najmniej 5 placówek oświatowych, – organizacja co najmniej 1 programu profilaktycznego w wybranych placówkach oświatowych, – realizacja co najmniej 1 programu profilaktycznego w podmiocie leczniczym, wykonującym zadania w zakresie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży.
3.	Zmniejszenie zagrożenia sięgania po substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z pedagogami szkolnymi, – współpraca z psychologami, terapeutami, psychoterapeutami i lekarzami funkcjonującymi w podmiocie leczniczym, realizującym zadania w zakresie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży, – organizacja i finansowanie co najmniej 1 programu profilaktycznego w wybranych placówkach

		oświatowych,
4.	Zwiększenie samoświadomości wśród osób uzależnionych oraz poprawa jakości ich życia.	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie co najmniej jednej grupy psychoedukacyjnej dla dorosłych osób uzależnionych, – prowadzenie co najmniej jednej grupy terapeutycznej dla uzależnionych dzieci i młodzieży,
5.	Zmniejszenie rozmiaru dysfunkcji rodzinnych spowodowanych problemami uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie co najmniej jednej grupy dla osób uzależnionych, – prowadzenie grupy dla osób współuzależnionych, – konsultacje indywidualne, rodzinne, małżeńskie, co najmniej 50 spotkań, – konsultacje prawne, co najmniej 20 dyżurów, – prowadzenie co najmniej jednego Punktu Intwergencyjno – Informacyjnego,
6.	Promowanie postaw społecznych istotnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z co najmniej jednym Klubem Abstynenta, – funkcjonowanie co najmniej jednej grupy młodzieżowych liderów edukacji,
7.	Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie psychoedukacji i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (indywidualnej i/lub grupowej), – prowadzenie konsultacji wychowawczych, prawnych, psychologicznych, edukacja dla sprawców, – prowadzenie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży,
8.	Wzrost kompetencji osób pracujących w obrębie problemu uzależnień i przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja co najmniej jednego szkolenia dla osób pracujących w obszarze uzależnień i przemocy. – prowadzenie 1 x w miesiącu superwizji zespołu terapeutycznego.

VI. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu

Program jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie we współpracy i współrealizacji z:

- 1) Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) placówkami systemu oświaty,
- 3) placówkami systemu ochrony zdrowia, w tym głównie:
 - a) Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w Lubinie Sp. z o.o.,
 - b) Centrum Diagnostyczno – Terapeutyczne „Medicus”,
 - c) Centrum Psychiatrii i Psychologii „MariaMed”,
- 4) organizacjami pozarządowymi, w tym m.in. stowarzyszeniami abstynenckimi, sportowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi,
- 5) Policją,
- 6) sądem,
- 7) miejskimi instytucjami kultury i kultury fizycznej.

VII. Adresaci Programu

Mieszkańcy miasta Lubina, a w szczególności dzieci i młodzież oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, używające innych substancji odurzających, uzależnione oraz będące członkami rodzin, w których występują problemy uzależnień oraz przemocy.

Zadania będą realizowane w ciągu całego roku kalendarzowego, stąd nie wyznacza się dokładnego harmonogramu.

VIII. Finansowanie Programu

Środki na realizację Programu będą pochodziły z budżetu samorządu gminnego – z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18, art. 18¹, określonych w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dodatkowo, w miarę możliwości, zadania mogą być finansowane z innych środków gminy, z dotacji celowych oraz funduszy unijnych.

IX. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubinie

1. Członkom Komisji za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- dla Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Komisji – 11%
 - dla pozostałych członków Komisji – 9%
- przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Wynagrodzenie jest wypłacane do 10-tego każdego miesiąca na podstawie listy wypłat należności dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za poprzedni miesiąc, podpisanej przez Dyrektora lub Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie i Główną Księgową bądź zastępcę Głównej Księgowej.
 3. Listę wypłat wynagrodzeń sporządza się na podstawie list obecności członków Komisji na posiedzeniach.

X. Monitoring i ewaluacja

Program będzie ewaluowany na bieżąco przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Raport z jego wykonania zostanie przekazany Dyrektorowi MOPS, a następnie Radzie Miejskiej.

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or initials, located on the left side of the page.

RM
17.12.2020r.

KPS2: E
17.12.2020r.

dot. OR.0050.336.2020

Lubin, dnia 17. grudnia 2020r.

**Pani
Bogusława Potocka
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Lubinie**

RM.0006.63.2020

Działając w oparciu o art. 30 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, § 19 ust. 1 pkt 2) Statutu Miasta Lubina, niniejszym wnoszę do Rady Miejskiej n/w projekt uchwały:

- **w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.**

PREZYDENT MIASTA
mgr Robert Raczyński

KARTA UZGODNIENÍ

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Lubinie w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Lp.	Osoby, z którymi należy dokonać uzgodnień	Pieczałka i podpis
1	2	DYREKTOR
1.	Dyrektor jednostki opracowującej projekt uchwały	Stanisława Lewandowska
2.	Naczelnik Wydziału, z którym należy dokonać uzgodnień	Naczelnik Wydziału Andrzej Pudelko
3.	Radca Prawny	RADCA PRAWNY mgr Marian Tarnowski
4.	Skarbnik Miasta	SKARBNIK MIASTA mgr Alicja Michulka
5.	Sekretarz Miasta	SEKRETARZ MIASTA Tomasz Ochocki

